

30.8.2024

Produktiviteetsprogram för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

1. Bakgrund och mål

I enlighet med statsminister Orpos regeringsprogram genomför regeringen statsförvaltningens produktiviteetsprogram, som stöder regeringens hållbarhetsmål för de offentliga finanserna. I genomförandet av produktiviteetsprogrammet utnyttjas särskilt digitaliseringens möjligheter (den så kallade helheten digitalisering först) att effektivisera verksamheten inom den offentliga sektorn. Som en del av produktiviteetsprogrammet inleds också ett lokalprogram för den offentliga sektorn som bland annat syftar till att avsevärt effektivisera lokalkostnaderna inom den offentliga sektorn. I enlighet med regeringsprogrammet är produktiviteetsbesparingen inom SHM:s förvaltningsområde 56,6 miljoner euro på den fulla nivån 2027, vilket kalkylmässigt utgör cirka 7 procent av omkostnaderna för ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet 2024. Produktiviteetsmålen har också riktats till andra moment och en del av målen på nivån 2027 har ännu inte fördelats, så de mål som för närvarande riktas till ämbetsverken och inrättningarna innebär ett sparbehov på i genomsnitt cirka 6 procent.

För beredningen av produktiviteetsprogrammet för SHM:s förvaltningsområde tillsattes en grupp som koordinerar och stöder genomförandet av statsförvaltningens produktiviteetsprogram inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde för mandatperioden 1.2.2024–30.3.2027. Arbetsgruppen har under 2024 sammanträtt sex gånger och i samarbete granskat åtgärderna i produktiviteetsprogrammet för SHM:s förvaltningsområde samt sökt gemensamma lösningar för att rikta produktiviteetsbesparingarna inom förvaltningsområdet.

2. Fördelning av produktiviteetsmålen

Produktiviteetsbesparingarna inom förvaltningsområdet har fördelats närmare genom ämbetsverkens och inrättningarnas självständiga lösningar inom ramen för de givna finansieringsramarna. Genom åtgärderna har man strävat efter att beakta varje ämbetsverks och inrättnings möjligheter att öka produktiviteten. Å andra sidan stod det redan i början av beredningen klart att målen inte kan uppnås endast genom att öka produktiviteten, utan man måste också genomgående minska på verksamheten. Prioriteringen av verksamheten är en lång process som fortsätter i resultatstyrningsprocesserna efter att detta program färdigställts. Med andra ord specificeras i denna promemoria inte alla åtgärder som ämbetsverken och inrättningarna kommer att vidta för att uppnå besparingar. Social- och hälsovårdsministeriet granskar förvaltningsområdets produktiviteetsåtgärder och hur de framskrider regelbundet och ger möjlighet att vid behov göra ändringar i de planerade åtgärderna, om det konstateras att de är otillräckliga för att stärka produktiviteten.

Fördelningen innehåller de produktivetsmål som finns i regeringsprogrammet och som fastställts våren 2024. Dessutom kommer regeringens riktlinjer, enligt vilka nya uppgifter, inkl. EU-lagstiftningen, i regel genomförs genom att man avstår från eller effektiviserar befintliga uppgifter, att kräva ytterligare åtgärder.

Tabell 1 Fördelning av produktivetsbesparingar, 1 000 euro

Omkostnader	2025	2026	2027
33.01.01 Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader	-1 000	-800	-1 550
33.01.07 Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet	-250	-250	-500
33.02.03 Strålsäkerhetscentralens omkostnader	-1 700	-1 700	-2 300
33.02.05 Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	-600	-600	-1 000
33.02.06 Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet	-250	-250	-380
33.02.07 Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas arbetarskydd	-900	-900	-1 330
33.02.08 Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata	-60	-60	-100
33.03.04 Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd	-2 950	-2 950	-4 850
33.03.50 Statsandel för Arbetshälsoinstitutets omkostnader	-1 000	-1 000	-1 660
33.10.60 Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder	-20 000	-20 000	-34 240
33.01.28 Besparingar i omkostnaderna som inte fördelats	0	-3 110	-6 120
Summa	-28 710	-31 620	-54 030
Andra			
33.60.35 Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande	0	-200	-555
33.03.63 Vissa specialprojekt	-150	-150	-237
33.01.25 Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården	-100	-100	-600
33.01.66 Internationella medlemsavgifter och betalningsandelar	-100	-200	-390
33.70.20 Anskaffning av vaccin	-200	-200	-400
33.70.21 Hälsoövervakning	-30	-30	-60
33.70.50 Hälsofrämjande verksamhet	0	-50	-100
33.70.52 Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-institutet	-10	-10	-28
33.80.50 Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pålsdjursuppfödare	0	-140	-200
Summa	-590	-1 080	-2 570
SAMMANLAGT	-29 300	-32 700	-56 600
Besparing enligt regeringsprogrammet	-29 300	-32 700	-56 600
Differens	0	0	0

3. Besparingar per ämbetsverk

Social- och hälsovårdsministeriet

Social- och hälsovårdsministeriets sparmål är 1,55 miljoner euro, och dessutom har en nedskärning på en halv miljon euro gjorts i ministeriets anslag i anslutning till statsrådets gemensamma personalpool. Därtill har ministeriet ett tidigare finansieringsunderskott på cirka en miljon euro. Därmed är ministeriets mål att sänka utgiftsnivån med cirka tre miljoner euro före 2027. Avsikten är att cirka 2/3 av detta ska skötas genom att minska personalutgifterna och 1/3 genom att minska övriga utgifter.

Man strävar efter att minska personalutgifterna genom att utnyttja den naturliga avgången. Ministeriet har cirka 450 anställda, så det anses vara möjligt att minska antalet tjänster med uppskattningsvis 20–30 på cirka fyra års sikt.

När det gäller att minska de övriga utgifterna är ministeriets utmaning att ministeriet inte själv betalar utgifterna i anslutning till lokalerna och ICT, som i allmänhet är de första sparobjekten. Därför är avsikten att sparmålet på cirka en miljon euro ska uppnås genom att man minskar på köp av tjänster, resor och alla behovsprövade utgifter.

Ministeriet har för avsikt att under 2024 bereda ett mer detaljerat anpassningsprogram för att säkerställa att anslagen räcker till på längre sikt.

Arbetshälsoinstitutet

För att svara på de tidigare lagda tilläggsbesparingarna som avtalats vid ramförhandlingarna (1 miljon euro 2025 och 2026) försöker Arbetshälsoinstitutet uppnå produktivitätsbesparingar i den verksamhet som finansieras med statsandel genom att vid behov skära ner på personalkostnaderna. Arbetshälsoinstitutet tillhandahåller i form av separat verksamhet som berättigar till statsandel tjänster som prissätts på marknadsvillkor som affärsverksamhet och för att säkerställa deras lönsamhet vidtar Arbetshälsoinstitutet vid behov åtgärder som minskar utgiftsnivån utanför produktivitätsprogrammet.

Arbetshälsoinstitutets sparmål för statsandelen fram till 2027 är 1,66 miljoner euro och av det eftersträvas produktivitätsbesparingar i synnerhet för 2026–2027 även genom att man minskar lokalkostnaderna. Arbetshälsoinstitutet kommer 2026 att flytta från sina nuvarande lokaler i Helsingfors till lokaler med förmånligare totalkostnader. Innan ovan nämnda besparingar realiseras, vilket sker först 2027, orsakar behoven av investeringar i fastigheten, lokalerna och flytten dock extra kostnadstryck för 2025 och 2026.

Strålsäkerhetscentralen

Från och med 2027 har mål för produktivitätsbesparing på sammanlagt 2,3 miljoner euro ställts upp för Strålsäkerhetscentralen, varav en produktivitätsbesparing på 1,7 miljoner euro per år ska uppnås 2025 och 2026. De viktigaste åtgärderna som Strålsäkerhetscentralen planerat för att genomföra produktivitätsbesparingarna är:

1. Höjning av lokaleffektiviteten

2. Besparingar i kostnadsstrukturen, uppgiftsarrangemang och ökad användning av statens gemensamma tjänster
3. Översyn av närområdessamarbetet

För att uppnå produktivetsmålen har STUK börjat höja lokaleffektiviteten i lokalerna i Ånäs i Vanda i enlighet med målen i statens lokalstrategi. Under Senatfastigheters ledning pågår en utredning om möjligheterna att utvidga laboratoriet på Ånäsgränden till säkerhetscampus i Ånäs i Vanda, delvis i STUK:s nuvarande lokaler. I fråga om användningsbundna laboratorieutrymmen komprimerar STUK sin egen verksamhet och överlåter en del av sina laboratorieutrymmen i samband med utvidgningen. Man strävar efter att öka sam användningen av kontors- och möteslokaler och även i fråga om tjänsterna eftersträvas i fortsättningen synergifördelar. För att öka sam användningen av kontorslokaler och lokalernas utnyttjandegrad söker man aktivt även andra möjliga möjligheter till samarbete, i synnerhet med säkerhetsmyndigheterna.

I fråga om besparingar i kostnadsstrukturen är föremålet för utvärderingen i synnerhet en kontrollerad helhetsbedömning av den övergripande arkitekturen i anslutning till resor, ICT-tjänster och systemutveckling. Genomförandet av större investeringar enligt en tidtabell som avviker från den tidigare planen eller fullständigt slopande av en investering kommer att bedömas så att tvingande investeringar och investeringar som är kritiska för verksamheten kan genomföras i en situation där ramarna minskar. Den strategiska personalplaneringen stärks så att man vid byte av personal i alla situationer bedömer möjligheterna till omorganisering av uppgiftshelheter genom att slopa och kombinera uppgifter, om de inte tillräckligt väl motsvarar det befintliga behovet. Vid behov kan även tidsbundna rekryteringsförbud användas, om de inte påverkar inkomsterna. Överföringen av personalresurser mellan enheterna stärks och samtidigt söker man aktivt nya strukturella lösningar som stöder en kostnadseffektiv verksamhet. En ökad användning av statens gemensamma tjänster är en möjlighet att säkerställa effektiva och fungerande tjänster i synnerhet i fråga om sådana tjänster där skalbarheten är god och författningsmiljön inte innehåller något betydande behov av kontinuerlig ämbetsverksspecifik prövning.

En kritisk översyn av uppgifter i närområdessamarbetet som en del av ett mer omfattande internationellt samarbete, programmet för utveckling av beredskapen och STUK:s strategiska val utgör en betydande del i uppnåendet av målen för produktivetsbesparing. Nedskärningen i finansieringen förhindrar genomförandet av utvecklingsplanen för närområdessamarbetet för 2025–2028 i den planerade omfattningen, där tyngdpunkter i samarbetet under resultatavtalsperioden skulle ha varit uppföljning och utvärdering av kärn- och strålsäkerheten i närområdet, bistånd till Ukraina och stöd för återuppbyggnaden av landet samt fredsprocessen samt skapande av nödvändig respons i händelse av en olycka i närområdet. När det gäller närområdessamarbetet strävar man efter att trygga nivån 2023 och även utnyttja andra internationella samarbetsformer för att stödja Ukraina när det gäller kärn- och strålsäkerhet.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Fimea effektiviserar sin verksamhet och optimerar sina verksamhetssätt för att uppnå produktivetsbesparingar i synnerhet genom följande åtgärder:

1. Optimering av resursanvändningen genom att utveckla verksamhetsprocesserna och datasystemen
2. Utnyttjande av möjligheterna att använda artificiell intelligens

3. God hantering av personalresurser

Fimea prioriterar behoven av att utveckla informationssystemen så att de stöder målen med produktivetsprogrammet och säkerställer att informationssystemen i utvecklingsprocessen utnyttjas maximalt med tanke på produktiviteten. Åtgärderna främjar arbetets smidighet genom att minimera mängden manuellt arbete samt förbättra kvaliteten på kundservicen och datan. Dessutom utnyttjar Fimea i allt högre grad och kostnadseffektivt statsförvaltningens gemensamma system och tjänster.

Användningen av artificiell intelligens för att öka organisationens produktivitet testas och stärks i alla funktioner, till exempel i administrativa uppgifter och processer samt vid behandling av ansökningar. Fimea kartlägger och utvärderar möjligheterna att använda EMA:s och de övriga europeiska läkemedelsmyndigheters verktyg för artificiell intelligens vid utvärderingen av försäljningstillstånd, vetenskaplig rådgivning och andra uppgifter så att de används i tillämpliga delar.

Fimea stärker den strategiska personalplaneringen, ökar sam användningen av personalresurser och förmågor samt optimerar organisationsstrukturen för att stöda en rationell användning av resurserna. Eventuella konsekvenser för personalen hanteras med hjälp av naturlig pensionsavgång och annan övergång och med iakttagande av god personalpolitik.

Den arbetstid och kompetens som frigörs genom att processerna och informationssystemen utvecklas, artificiell intelligens utnyttjas samt den lagstiftningsskuld som presenteras i bilagan rättas till utnyttjas optimalt för att implementera nya uppgifter som kommer till ämbetsverket.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira

För Valvira del är den betydande effektiviseringspotentialen förknippad med social- och hälsovårdslagstiftningen, som innehåller många uppgifter och skyldigheter för Valvira och som inte är betydande med tanke på tillstånds- och tillsynsverksamhetens effektivitet. Valvira har tillställt social- och hälsovårdsministeriet en lista över önskade lagstiftningsändringar som kan bidra till att förbättra verksamhetens effektivitet utan att äventyra dess genomslagskraft. Dessa förändringar kommer att behandlas i Valvira resultatstyrningsprocess och de lagstiftningsändringar man väljer att genomföra kommer att göras i tid.

Följande övriga preliminära besparings-/effektiviseringsåtgärder vid Valvira har hittills lyfts fram:

- nedskärningar i personalförmåner, utbildning, resor, serveringskostnader
- vissa tjänster/vikariat tillsätts inte
- satsningen på att utveckla dataanalysen minskas.

Valvira granskar möjligheterna att uppnå besparingar i ICT-utvecklingen. Frågan övervägs noggrant med beaktande av konsekvenserna för substansfunktionernas produktivitet. Verksamhetens kostnadsmotsvarighet förbättras särskilt i fråga om registreringar i Soteri. Dessutom utreder Valvira möjligheterna att främja förskottsbetalning i fråga om yrkesrättigheter. Detta arbete pågår redan.

I reformen av statens regionförvaltning, som grundar sig på regeringsprogrammet, koncentreras statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter till ett nytt riksomfattande ämbetsverk. I reformen slås bland annat

Valvira och regionförvaltningsverken samman. Beredningen görs så att statens regionförvaltning, som ordnas enligt den nya modellen, inleder sin verksamhet i början av 2026.

Institutet för hälsa och välfärd

På grund av den minskade ramen och de behov av tilläggsbesparingar som nu anvisats (produktivitetsprogrammet) anpassade Institutet för hälsa och välfärd sin verksamhet proaktivt med cirka 12 miljoner euro i början av 2024. Största delen av nedskärningarna hänförde sig till personalutgifterna. Knappt hundra personer sades upp från institutets tjänst. Antalet personer som sades upp kunde minskas med cirka hundra personer jämfört med prognosen genom att man utnyttjade pensioneringar, visstidsanställningar som upphörde och gjorde eventuella överföringar av uppgifter till universiteten. Samtidigt började man bereda en överföring av vissa laboratoriefunktioner till Kuopio. Genom överföringen eftersträvas synergifördelar och besparingar i lokalkostnaderna.

Till följd av anpassningsåtgärderna uppnås från början av 2025 redan en årlig inbesparing på 10 miljoner euro i omkostnaderna, resten av besparingarna kommer att genomföras 2026 och 2027.

Verksamheter som avslutas eller minskar betydligt genom THL:s beslut är bland annat:

1. Kraftig minskning av professionell rådgivning om vaccinationer och infektionssjukdomar
2. Nedläggning av laboratoriet för mikrobiologisk inomhusmiljö och riktat expert- och forskningsarbete
3. Omplanering av kvalitetsregisterverksamheten samt betydande minskning av biobanksverksamheten
4. Upphörande av tillståndsförfarandet för klinisk mikrobiologi
5. Nedläggning av laboratoriet för biomarkörer
6. Nedläggning av centret för jämställdhetsinformation
7. Nedläggning av delaktighetsarbetet som en centraliserad verksamhet
8. Forskningen om genetiska riskfaktorer och den etiologiska forskningen, forskningen om virologiska infektioner och forskningen om sjuklighet som ger upphov till prematur födsel upphör vid institutet – målet är att överföra verksamheten till universiteten
9. De uppföljningar och funktioner som i första hand ligger på någon annan aktörs ansvar minskas

Dessutom effektiviseras verksamheten på alla avdelningar och man minskar också institutets gemensamma kostnader avsevärt.

Som en följd av den omfattande anpassningen omorganiserades verksamheten.

Findata genomför besparingarna i produktivitetsprogrammet utan anpassningsåtgärder på ett förutseende sätt genom att begränsa nya rekryteringar och tillsättandet av tjänster som blir lediga. Man strävar efter att öka serviceintäkterna från tillståndsverksamheten och materialbehandlingen. Man strävar efter att finansiera arbetet med att utveckla datasystemet med EU-finansiering som riktas till genomförandet av EHDS.

Folkpensionsanstalten

Inledandet av FPA:s eget produktivitetsprogram godkändes vid FPA:s styrelsemöte den 11 juni 2024 som en del av FPA:s budgetram för 2025–2028.

FPA:s skyldighet att spara in på omkostnaderna uppgår till cirka 45 miljoner euro (statsandel 34,2 miljoner euro, 6,7 % av statsandelarna för omkostnader), vilket inkluderar produktivitetsbesparingar enligt regeringsprogrammet samt tidigare lagda och nya produktivitetsbesparingar i ramförhandlingarna.

Utöver produktivitetsbesparingarna skärps FPA:s verksamhet av nya och tidigare sparbeslut som påverkar en stor grupp av FPA:s kunder. När man sparar in på de primära förmånerna blir allt fler kunder tvungna att ty sig till grundläggande utkomststöd som är mer krävande att verkställa. Verkställandet av sparbesluten och deras inverkan på kunderna ökar FPA:s arbetsmängd avsevärt. Arbetsmängden i kundservice- och beslutsarbetet uppskattas öka med över två procent.

FPA genomför produktivitetsbesparingarna huvudsakligen genom att minska personalkostnaderna, lokalkostnaderna, postningskostnaderna och övriga omkostnader.

På grund av den omfattande sparskyldigheten riktar sig minskningarna av personalkostnaderna till hela organisationen, men största delen till kundservice- och beslutsarbetet. Enligt uppskattningen kan minskningarna av antalet årsverken kalkylmässigt genomföras med hjälp av pensionsavgångar och avgångsomsättning samt genom att avsluta visstidsanställningar. Då produktivitetsprogrammet planeras närmare konkretiseras nödvändiga ändringar i verksamheten och åtgärder för effektivisering. För att säkerställa att sparmålet för personalkostnaderna genomförs har FPA lämnat lagstiftningsförslag till social- och hälsovårdsministeriet i syfte att göra genomförandet smidigare och effektivare.

Det finns många lagändringar som med tanke på FPA:s verksamhet är kritiska för att produktivitetsbesparingarna ska kunna genomföras. De har indelats enligt följande:

Förbättrad rörlighet för information (inklusive digital prioritet), flera olika förslag som skulle förbättra tillgången till information i kundarbetet och mellan myndigheterna. Ändringarna gör genomförandet effektivare, men underlättar också kundernas ärendehantering.

Sekundär användning av information har lyfts fram separat med tanke på informationens rörlighet.

I flera olika förmånslagar skulle man genom små ändringar kunna uppnå förändringar i produktionen som främjar genomförandet, ökar sparpotentialen och delvis gör det lättare för kunderna att uträtta ärenden.

Lokaleffektiviteten ökas genom att man gallrar bland hyres- och ägarlokalerna i syfte att uppnå kostnadsbesparingar samt genom att man hyr ut lokaler och överför investeringsbehov.

Andelen elektroniska beslut höjs till 80 procent (cirka 27 procent i början av 2024), vilket syns i form av minskade postningskostnader. En förutsättning för att sparmålet ska uppnås är att den digitala prioriteringen beaktas i lagstiftningen. En risk när det gäller att realisera besparingarna är Postis prishöjningar.

Dessutom dämpas ökningen av IT-kostnaderna och köpen av experttjänster minskas.

Besvärsnämnden för social trygghet

För SAMU:s del är det främsta effektiviseringsobjektet att förbättra lokaleffektiviteten. SAMU deltar i Senatfastigheters projekt för gemensamma arbetslokaler, som ökar lokalernas effektivitet och minskar kostnaderna. I fråga om avgörandeverksamheten utreds ändringen av beslutssammansättningar för avskrivningsärenden i sektionerna samt möjligheterna att delvis överföra avskrivningsärenden till den avgiftsbelagda verksamheten. I samband med sammanslagningen av besvärsnämnden för studiestöd går man igenom alla arbetsprocesser och säkerställer att de är effektiva. Företagshälsovården konkurrensutsätts och samtidigt utreds behovet av andra konkurrensutsättningar.

Utmaningen när det gäller att genomföra produktivetsprogrammet är att antalet besvärssärenden som anhängiggörs samtidigt ökar kraftigt. Det är inte möjligt att uppnå produktivetsfördelar när det gäller antalet anställda eftersom antalet avgjorda ärenden står i direkt proportion till antalet anställda.

4. Produktivetsåtgärder inom förvaltningsområdet

4.1. Statsförvaltningens gemensamma projekt

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde deltar aktivt i genomförandet av statsförvaltningens gemensamma produktivetsprojekt, där man särskilt utnyttjar de möjligheter att effektivisera den offentliga sektorns verksamhet som digitaliseringen medför till exempel genom att göra den digitala myndighetskommunikationen till den primära kanalen för myndighetskommunikation. Som en del av produktivetsprogrammet inleds ett lokalprogram för den offentliga sektorn som bland annat syftar till att minska lokalomkostnaderna för den offentliga sektorn.

Man kan förbättra produktiviteten genom att i högre grad utnyttja gemensamma tjänster, färdiga programvaror och periodisering av investeringar och genom att bedöma produktiviteten hos dessa under projektens gång. Dessutom förbinder man inom förvaltningsområdet sig till att öka betydelsen av kostnadsnyttoanalysen av ICT- och digitaliseringsprojekt.

I produktivetsprogrammet förnyas och effektiviseras också upphandlingen av egna och gemensamma tjänster. För gemensam tjänsteproduktion väljs allt mer kostnadseffektiva produkter och tjänster. Dessutom görs en kritisk bedömning av de nuvarande tjänsternas kvalitet och behovet av dem. Statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster görs enhetligare, överlappningar i tjänsteproduktionen undanröjs och upphandlingen effektiviseras bland annat när det gäller upphandling av licenser.

Förvaltningsområdet strävar efter att vara med och påverka gemensamma utvecklingsprojekt för att deras slutresultat ska främja produktiviteten och effektiviteten. Gemensamma projekt kan dock inte ersätta förvaltningsområdets egna åtgärder, som står i centrum för genomförandet av produktivetsprogrammet.

4.2. Förvaltningsområdets egna åtgärder

4.2.1. Strategisk personalplanering och personalbesparingar

En betydande del av besparingarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde har planerats att genomföras med hjälp av strategisk personalplanering. Uppgifterna omorganiseras och organisationsstrukturerna och arbetsprocesserna granskas kritiskt. Dessutom har en del av ämbetsverken

och inrättningarna inom förvaltningsområdet tvingats och är tvungna att minska sin personal antingen genom att låta bli att besätta tjänster som blir lediga då personer går i pension eller andra planerade tjänster, genom att inte förlänga anställningsförhållanden för visstidsanställda eller genom att säga upp sin personal. Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet har redan gått igenom samarbetsförhandlingar, som resulterat i en betydande minskning av antalet anställda vid båda instituten. Minskningen av personalen kommer att synas i form av besparingar redan under 2025.

4.2.2. Minskning av lokalkostnaderna

Besparingar i lokalkostnaderna eftersträvas vid flera ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet. Samanvändningen av lokalerna utökas, en del av ägar- och hyresfastigheterna slopas och en övergång till förmånligare lokaler förbereds. En del av åtgärderna för att minska lokalkostnaderna pågår redan och en del är ännu i planeringsskedet.

4.2.3. Utveckling av informationssystem och stärkande av automatiseringen

För att uppnå sparmålen strävar ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet å ena sidan efter att utnyttja de befintliga informationssystemen så effektivt som möjligt och å andra sidan efter att prioritera utvecklingen av informationssystemen samt att utnyttja statsförvaltningens gemensamma system och tjänster. Man strävar också efter att till den del det är möjligt stärka utnyttjandet av artificiell intelligens som stöd för arbetet inom förvaltningsområdet. I det arbete som fokuserar på beslut strävar man efter att allt mer övergå till automatiserat beslutsfattande till den del det är möjligt. I enlighet med principen om digitalisering först strävar man dessutom efter att skicka besluten till kunderna för kännedom elektroniskt.

4.2.4. Övriga sparåtgärder i anslutning till verksamheten

Produktivitetspotentialen har också kartlagts i lagstiftningen, där man har hittat flera möjliga objekt som berör särskilt THL:s, FPA:s, Valviras och Fimeas uppgifter och verksamhetsområden. Granskningen av lagstiftningen fortsätter och ändringsbehoven behandlas separat för varje ämbetsverk och inrättning i resultatstyrningen. Avsikten är att ändringarna ska träda i kraft så snart som möjligt.

Den avgiftsbelagda verksamheten går igenom, man bedömer möjligheten att höja vissa avgifter och göra vissa uppgifter som tidigare varit gratis avgiftsbelagda. Dessa kräver dock också ändringar i lagstiftningen.

Dessutom söker man inom förvaltningsområdet också sådana åtgärder som kan uppnå mindre besparingar. ~~Dessutom granskas inom förvaltningsområdet kritiskt även de åtgärder med vilka mindre sparåtgärder kan uppnås.~~ Dessa är till exempel kritisk granskning av resekostnader och serveringskostnader i samband med möten.

5. Genomförande och tidtabell

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde har sparåtgärder redan inletts. Lokalutredningar pågår, åtgärder i anslutning till personalbesparingar har redan vidtagits, användningen av datasystemen har

effektiviserats och det har gjorts prioriteringar i utvecklingen samt förslag till uppdatering av lagstiftningen i syfte att uppnå sparåtgärder. Anpassningsåtgärderna preciseras varje år i resultatstyrningsprocessen.